

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА

Люксембург, 5 ноември 2013 г.
ECA/13/37

Годишен доклад за 2012 г. — често задавани въпроси

1. ЕСП завершила ли е отчетите за 2012 г.?

Да. ЕСП заверши отчетите за 2012 г. като изчерпателни и точни, както е случаят от финансовата 2007 г. насам. ЕСП заключи, че годишните отчети на ЕС за 2012 г. дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние и за резултатите от неговата дейност за тази година.

От ЕСП се изисква да сертифицира, че приходите и разходите са представени точно в отчетите, и също така да изрази становище дали плащанията са извършени в съответствие с приложимото законодателство. **За 2012 г., както и за предходни години, ЕСП не изразява увереност, че тези плащания са редовни и законосъобразни, което е и причината за нейното отрицателно становище относно редовността на разходите.**

2. Общият размер на бюджетът на ЕС за 2012 г. е 138,6 милиарда евро, а процентът грешки — 4,8 %. Това означава ли, че почти 7 милиарда от средствата на ЕС са били пропиленени?

Не. В миналото някои коментатори прилагаха процента грешки към общия размер на бюджета, получавайки по този начин обща стойност на „пропилените средства“. **Този подход е прекалено опростенчески и може да бъде подвеждащ.** За да изготви своя доклад относно общия бюджет на ЕС, ЕСП проверява дали средствата на ЕС са били разходвани за планираните цели и дали са били съответно отчетени.

Някои от откритите грешки са свързани с неправилно изразходвани средства — например подпомагане на предприятия, за да наемат безработни лица, но без тези предприятия да спазват условията за задържане на същите служители на работа за определен минимален период от време, чрез което да се постигнат по-дългосрочни ползи. Или например възлагане на изграждането на магистрала пряко на дадено предприятие, без да се даде възможност на други потенциални кандидати да представят своите оферти и без да се избере най-добрата възможна цена.

Това са примери за неефикасност, но не непременно за пропиляване на средства. Средствата на ЕС са използвани за предвидените цели и са постигнали някои ползи, дори ако условията за тяхното изразходване не са спазени напълно. От друга страна някои законосъобразни и редовни разходи също

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L - 1615 Luxembourg
Mobile (+352) 621 552 224 Tel.: (+352) 4398 45410
press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA
www.eca.europa.eu

могат да представляват пропиляване на средства, като например строежът на магистрала, при който не се вземат предвид транспортните нужди.

3. Какво означава тогава изчисленият процент грешки от 4,8 %?

4,8 % е прогнозно изчисление на размера на **средствата, които не е трябвало да бъдат изплатени от бюджета на ЕС**, защото не са използвани в съответствие с приложимите правила и поради това не отговарят на заложените в законодателството на ЕС цели на Съвета и Парламента.

Като типични грешки могат да се посочат **изплащането на средства на бенефициенти или проекти, които не са допустими за финансиране, или закупуването на услуги и стоки и извършването на инвестиции без съответно прилагане на правилата за обществените поръчки**. Вж. диаграма 5: Дял в общия вероятен процент грешки по видове грешки [LINK]. Не всички незаконосъобразни или нередовни плащания представляват непременно разхищение на средства, нито всички законосъобразни и редовни разходи са икономически изгодни. Ето защо този процент не бива да бъде изчисляван по отношение на общия размер на бюджета на ЕС като „разхищение“ или „пропилени средства“.

4. Как възникват грешките?

Грешки възникват, когато бенефициентите не спазват определените правила при заявяване на средства от ЕС. За да бъдат допустими за финансиране от ЕС, бенефициентите трябва да спазват конкретни европейски, а понякога и национални правила. Чрез тези правила се следи дали разходите се извършват за целите, определени от Съвета и Парламента.

Примери за грешки, възникващи когато тези правила бъдат нарушени: земеделски производители, които не изпълняват поетите ангажименти за опазване на околната среда, заявителите на проекти, които не следват правилата за възлагане на обществени поръчки, или изследователски центрове, които заявяват разходи, несвързани с проектите, финансирани от ЕС. Годишният доклад за 2012 година предоставя конкретни примери за грешки, открити при одитните тестове.

5. Ако вероятният процент грешки за плащанията през 2012 г. е 4,8 %, означава ли това, че 95,2 % от бюджета на ЕС са изразходвани в съответствие с правилата?

Не. Становището на ЕСП относно разходите на ЕС се основава на широка извадка, обхващаща всички области на политика. Операциите от извадката се одитират подробно и откритите грешки се изчисляват като вероятен процент грешки.

Но има и много грешки, които ЕСП не изразява количествено, като например несъществени нарушения на правилата за възлагане на обществените поръчки, неспазване на правилата за оповестяване или неправилно транспониране на директивите на ЕС в националното законодателство. Тези грешки не се включват в процента грешки, изчислен от ЕСП.

6. Грешките означават ли измама?

Не непременно. Измамата е умишлена заблуда с цел извличане на полза. Въпреки че одитните процедури на ЕСП не са разработени с цел да откриват измами, при извършването на одитните си тестове всяка година Палатата установява малък брой вероятни случаи на измама. Тези случаи се докладват на OLAF, Европейската служба за борба с измамите, която извършва необходимите действия по разследване и проследяване в сътрудничество с органите на държавите членки.

7. Финансовото управление на ЕС подобрява ли се, или се влошава?

Финансовото управление на ЕС е относително стабилно от година на година, но ситуацията варира за различните области на политика. Например, в областта на земеделието през последните няколко години се наблюдава повишаване на вероятния процент грешки. **За структурните фондове от 2009 г. насам вероятният процент грешки непрекъснато се увеличава** след спад през предходните три години.

ЕСП неколккратно препоръчва допълнително опростяване на правилата с цел да се подобри качеството на разходването на средства и да се намали общото ниво на грешки. Анализът на опростяването на правилата за Европейския социален фонд показва, че то има положителен ефект.

8. Къде са основните проблеми — в държавите членки или в Европейската комисия?

И на двете нива. ЕСП изчислява процента грешки за разходите, управлявани съвместно от Комисията и от държавите членки, на 5,3 %. За останалата част на оперативните разходи, които се управляват пряко от Комисията, процентът е 4,3 %. Бяха открити много примери за слабости в системите за управление и контрол на нивото както на държавите членки, така и на Комисията.

Областите на споделено управление, като например земеделието и регионалната политика, представляват 80 % от разходите на ЕС. За много от откритите при одита грешки органите на държавите членки са разполагали с информация, която би им позволила да открият и коригират проблема, преди да поискат възстановяване на средствата от Комисията. Съществува потенциал системите за финансово управление да се използват по-ефективно и да се намали процентът грешки.

9. Защо ЕСП промени начина, по който извършва част от ежегодната си одитна дейност? Това не затруднява ли съпоставянето с предишни резултати?

През тази година подхода за формиране на извадки от операции беше актуализиран и **понастоящем операциите се проверяват на една и съща основа за всички разходни области** — към момента, в който Комисията е приела и регистрирала разходите, като по този начин е потвърдила, че счита плащането от бюджета на ЕС за основателно. Одитираните популации ще стават все по-стабилни с всяка изминала година, тъй като ще бъдат премахнати вариращите нива на авансовите плащания. Тази

стандартизация на подхода на ЕСП за формиране на извадки има отражение от само 0,3 процентни пункта върху изчислението на вероятния процент грешки за бюджета за 2012 г. като цяло.

10. Защо се поставя толкова сериозен фокус върху грешките, когато Комисията може да изиска държавите членки да възстановят средствата, ако те са били изразходени неправилно?

В повечето случаи Комисията не изисква физически от държавите членки да възстановят парични средства, когато финансирането от ЕС е използвано неправилно. В съответствие с приложимото законодателство, ако в декларациите за разходи бъдат открити грешки, държавите членки имат възможност да преразпределят тези средства от ЕС за други проекти и да получат допълнително финансиране от ЕС, като представят още фактури.

Финансовите корекции и събиранията на неправомерно изплатени суми се вземат предвид при изчисляването от страна на ЕСП на процента грешки, ако водят до анулиране на погрешно извършени плащания през същата година — с други думи, ако неправомерните разходи са идентифицирани и са изключени от изпратената на Комисията декларация и/или са довели до възстановяване от бенефициентите на неправомерно изплатени суми през годината. Тези условия обаче не винаги се изпълняват.

В областта на земеделието повечето финансови корекции не водят до възстановяване от бенефициентите на неправомерно изплатени суми, а в областта на сближаването по-голямата част от финансовите корекции са с фиксирани ставки, които не са предпоставка за детайлно коригиране на грешките на ниво проекти.

Текущият разходен период 2007—2013 г. не представя много стимули за държавите членки да подават коректни заявления за разходи, тъй като некоректните заявления могат просто да бъдат оттеглени и заменени, без да се изгуби финансирането от ЕС.

11. Щеше ли ЕСП да е в състояние да завери разходите на ЕС, ако беше извършила по-обемна одитна дейност?

Не. ЕСП получи достатъчно данни, за да изрази увереност, че нивото на грешки при разходите на ЕС е съществено. Допълнителната работа не би променила това заключение.

12. Произтичат ли откритите от ЕСП грешки от ограничаване на нейния достъп до документи на държавите членки или на крайните бенефициенти?

Не. Договорът предоставя на ЕСП широки правомощия за достъп, а държавите членки и крайните бенефициенти сътрудничат на одитния процес.

Годишен доклад за 2012 г. — комплект материали за пресата на 23 езика на ЕС

www.eca.europa.eu

ECA PRESS

12, rue Alcide De Gasperi - L - 1615 Luxembourg
Mobile (+352) 621 552 224 Tel.: (+352) 4398 45410
press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA
www.eca.europa.eu